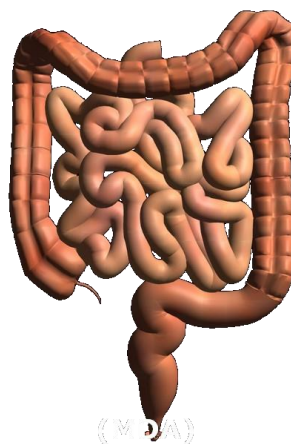
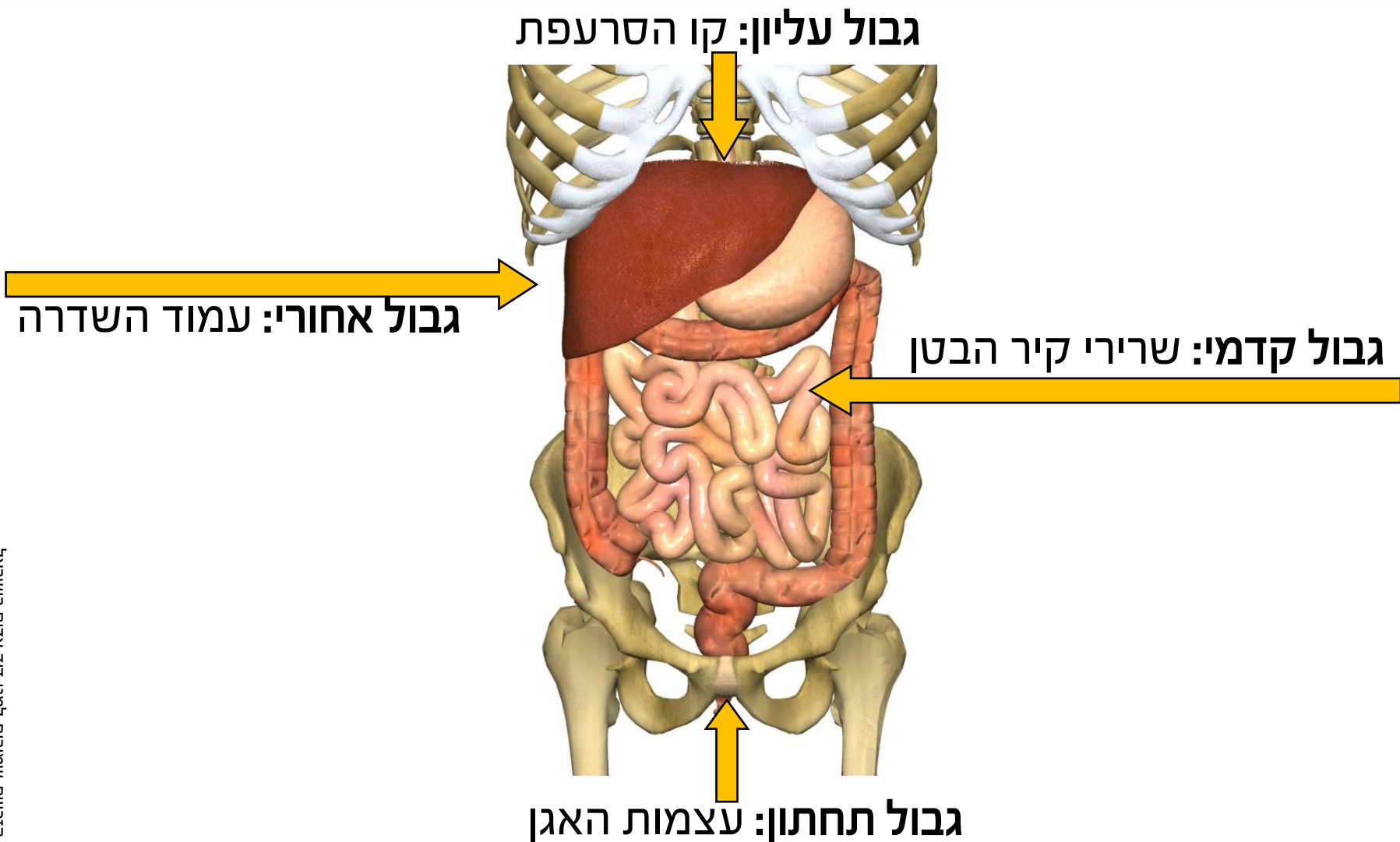

אנטומיה של הבטן

- הבטן הינה החלל הגדול ביותר בגוף
- מכילה מספר מערכות עיקריות- מערכת הדם, מערכת הרבייה, מערכת העיכול ומערכת השתן
- הבטן מכילה שני סוגי איברים : מוצקים וחלולים
- מצבי חירום הקשורים לבטן נגרמים הן מתהליך של חולי והן מתהליך של פציעה ולכן חשוב להכיר את האנטומיה והפיזיולוגיה של איברי הבטן

חלוקת הבטן לרבעים

רביע ימני עליון

(Right Upper Quadrant)

כבד (Liver)

כיס המרה (Gallbladder)

ראש הלבלב (Head of Pancreas)

חלק מהתריסריון (Duodenum)

כליה ימנית (Right Kidney)

רביע שמאלי עליון

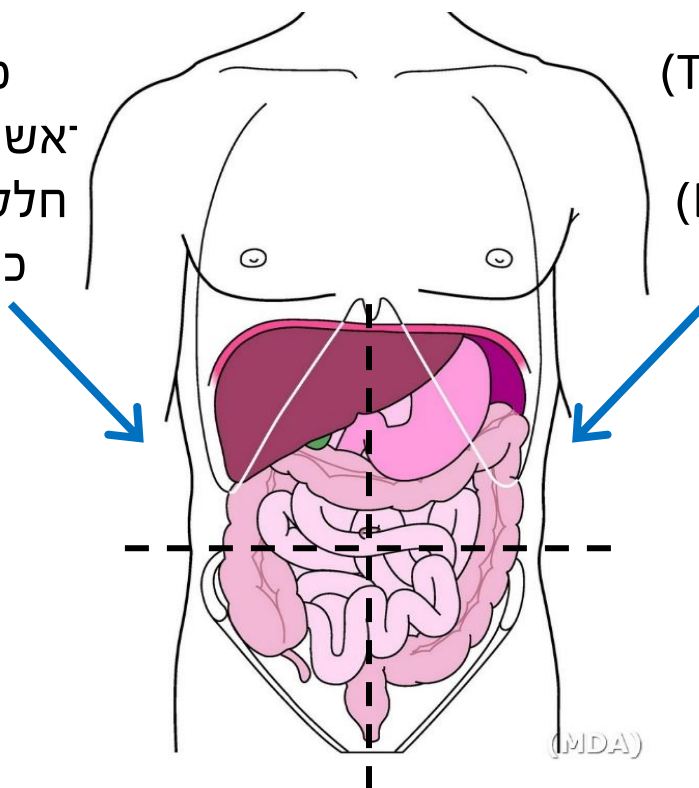
(Left Upper Quadrant)

טחול (Spleen)

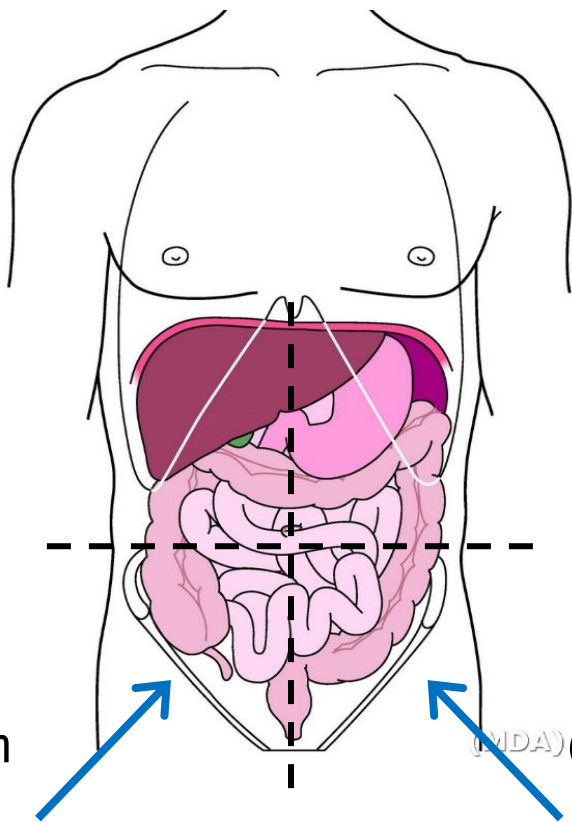
זנב הלבלב (Tail of Pancreas)

קיבה (Stomach)

כליה שמאלית (Left Kidney)

חלוקת הבטן לרבעים

רביע ימני תחתון
(Right Lower Quadrant)

תוספתן (Appendix)
המעי העולה (Ascending Colon)
המעי הדק (Small Intestine)
חלק מהתריסריון (Duodenum)

רביע שמאלי תחתון
(Left Lower Quadrant)

המעי הדק (Small Intestine)
המעי היורד (Descending Colon)
(NDA)

זה עניין של חיים

קרום הצפק (Peritoneum):

קרום שקוף ודקיק העוטף את מרבית איברי הבטן. הקרום עצמו מורכב משתי שכבות, רווי בעצבי תחושה, תומך ברוב איברי הבטן, יוצר נוזל סיכה המונע חיכוך ומגן מפני מזהמים.

באזורים מסוימים בבטן נעשה רב שכבתי ויוצר את הקרומים הבאים:

1. התרב (אומנטום):

קרום שומני דו שכבתי התלוי מעל המעי הדק כמו "סינר".

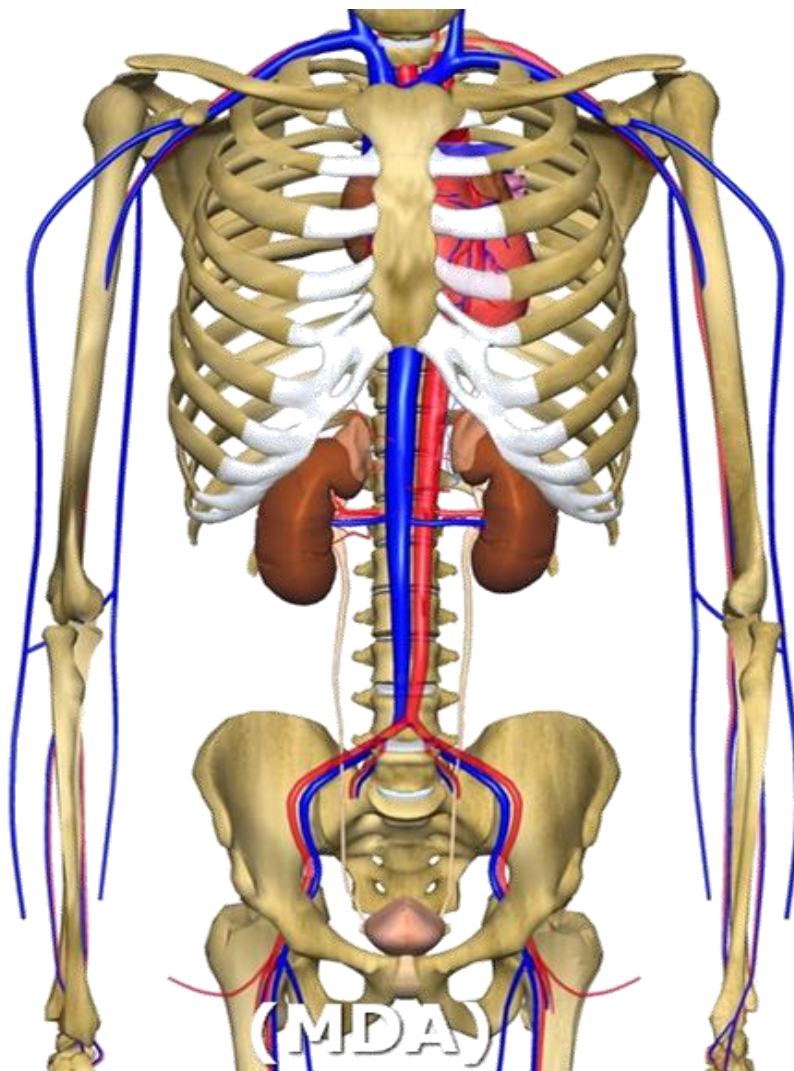
מסייע במניעת זיהומים, כיוון שהוא יכול לנוע ולהיצמד לאזור המזוהם ובכך למנוע את התפשטותו של הזיהום

2. הפדר (מזנטריום):

יריעה דו שכבתית של קרום הצפק העוטפת את המעי הדק

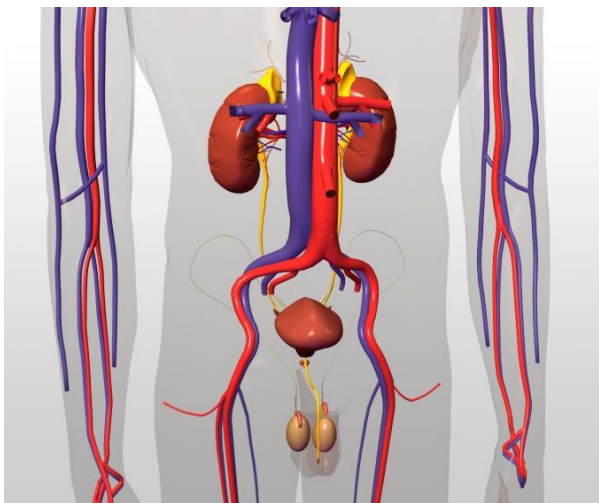
איברי מערכת הדם

זה עניין של חיים

כלי דם עיקריים

• אבי-העורקים הבטני

• עורקי הירך

• עורקי הכליה

• וריד הנבוב התחתון

• וריד שער הכבד

- איבר מוצק הממוקם מתחת לסרעפת ברביע הימני העליון

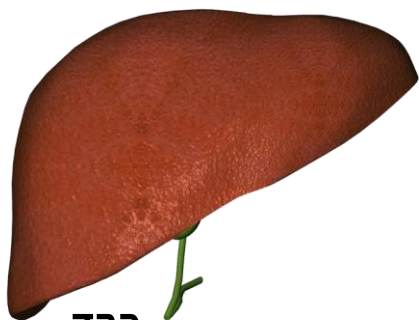
- האיבר הפנימי הגדול ביותר

- בעל תפקיד חשוב בעיכול, חילוף חומרים, הגנה ואחסון בגוף

- משמש "מפעל לניקוי רעלים" של הגוף בפירוק תרופות, ויסות מרכיבים

הדרושים לקרישת דם, הפרשת מיצי מרה, מסייע בשמירה על רמות סוכר

תקינות בדם ובתהליכים ביוכימיים נוספים

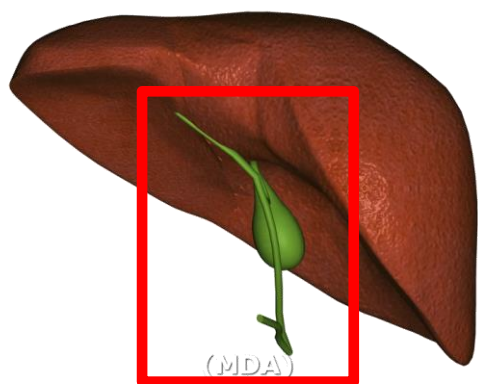

כבד (MDA)

כיס המרה Gallbladder

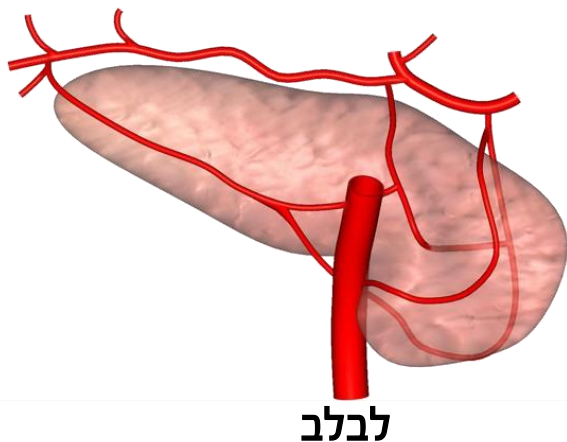
- ממוקדם ברביע הימני העליון
- מאחסן את מיצי המרה המיוצרים בכבד
- משחרר את מיצי המרה לתריסריון כאשר יש צורך
- שחרור מיצי המרה מסייע בדילול חומציות הקיבה ובהמסת שומנים

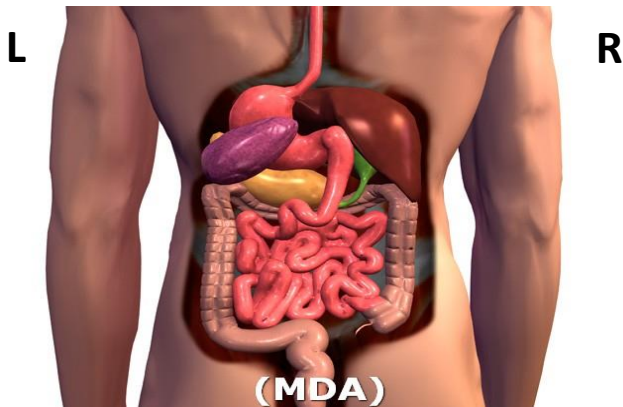
כיס המרה

זה עניין של חיים

- בלוטת הפרשה פנימית הנמצאת בבטן העליונה, מאחורי הקיבה
- מפריש למחזור הדם את ההורמונים אינסולין וגלוקגון שלהם תפקיד חשוב בוויסות רמות הסוכר בדם (הרחבה בשיעור סוכרת)
- בנוסף, מפריש לקיבה את "מיצי הלבלב" להם תפקיד חשוב בפירוק אבות במזון בקיבה

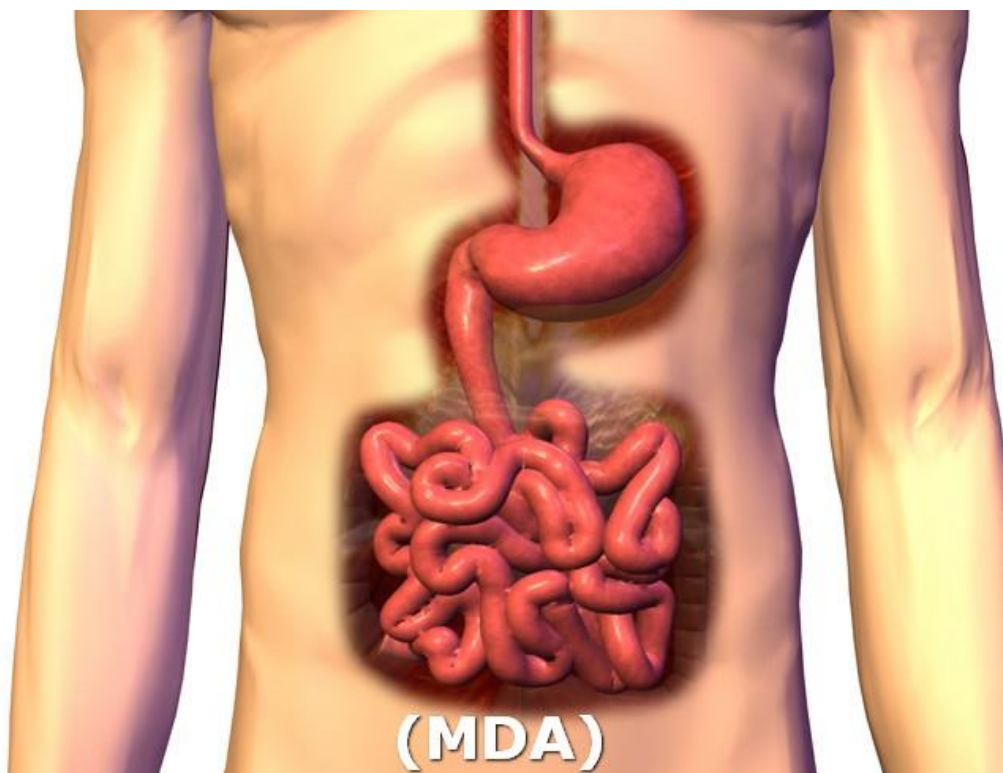
- איבר מוצק
- ממוקם ברביע השמאלי העליון
- שייך למערכת הלימפה
- אחראי על פירוק כדוריות דם אדומות פגומות

תמונה אחורית- מהגב

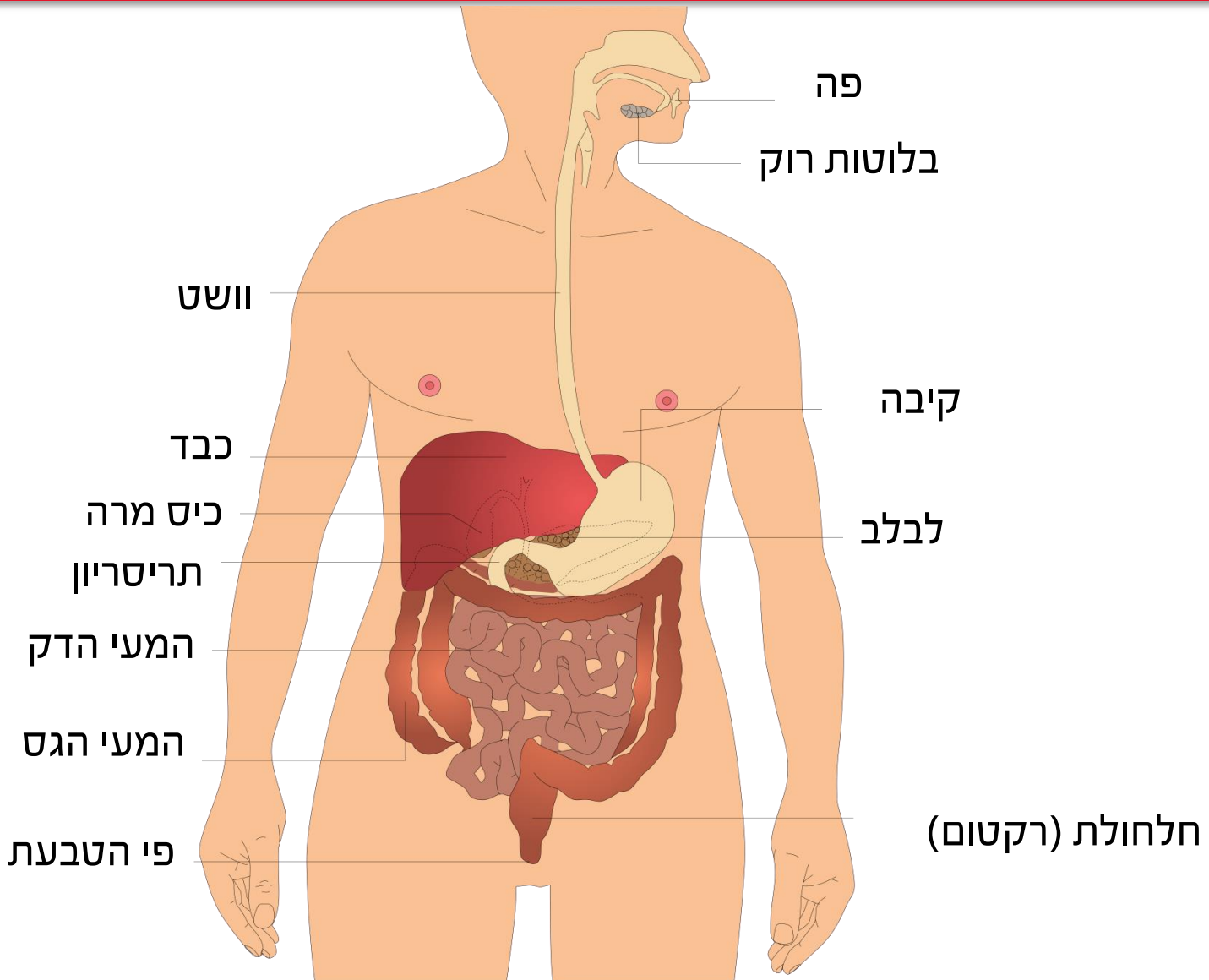
איברי מערכת העיכול

זה עניין של חיים

מבנה מערכת העיכול

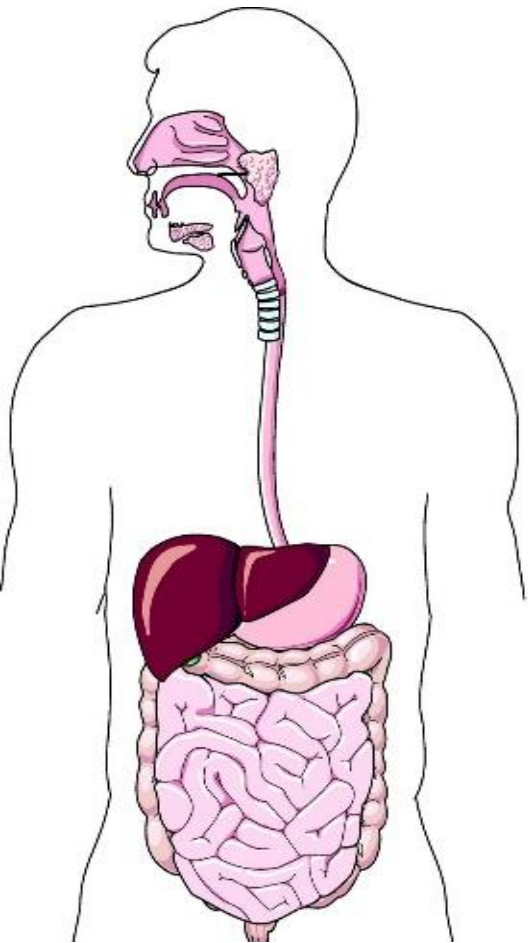

זה עניין של חיים

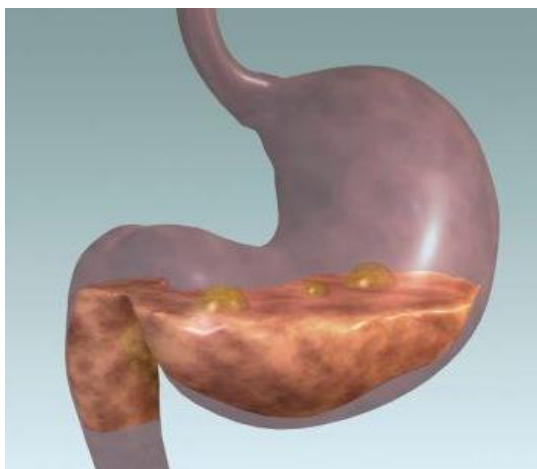

הפה והוושט Esophagus

- השיניים, הלשון והרוק הנמצאים בפה מערבבים את המזון בפה, הופכים אותו לגושים רכים ומבצעים חלק בפירוק המזון
- הוושט הינו צינור שרירי שאורכו 25 ס"מ
- הוושט יורדת מהגרון, לאורך הצוואר והחזה מאחורי קנה הנשימה דרך הסרעפת אל הקיבה
- תפקיד הושט הוא להוביל את המזון אל הקיבה
- תנועת המעיים (מעבר המזון בוושט ובמעיים) נקראת פריסטלטיקה

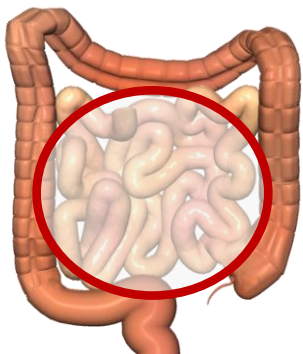
- שק שרירי חלול המכיל את המזון
- האיבר הרחב ביותר במערכת העיכול
- המזון מגיע אליה מהוושט ויוצא ממנה אל התריסריון ולמעי הדק
- תפקידה הוא לעבד ולאחסן את המזון

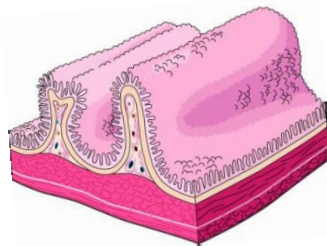
קיבה

המעיים הדק Small Intestine

- צינור מפותל שאורכו כ- 7 מטרים בממוצע
- תופס את רוב הבטן וממלא תפקיד עיקרי בספיגת המזון בגוף
- מבצע את הפירוק הכימי של המזון וספיגת תוצריו במחזור הדם
- הדופן הפנימית של המעי הדק מלאה קפלים וכלי דם המגדילים את שטח הפנים שלו ומאפשרים את ספיגת תוצרי הפירוק למחזור הדם

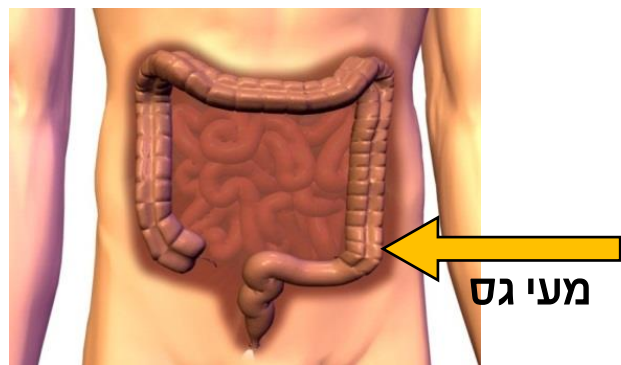
המעיים הדק

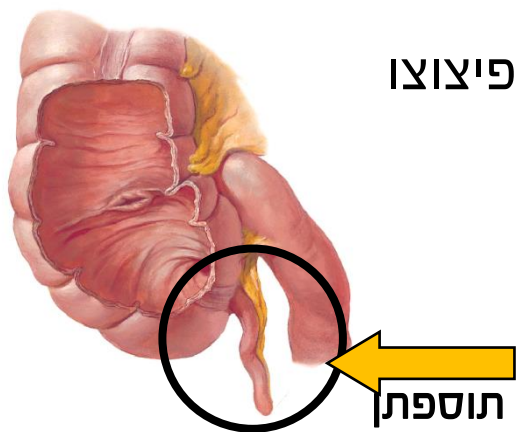
המבנה הפנימי של המעי

המעיים הגס Large intestine

- החלק האחרון של מערכת העיכול המורכב ממספר חלקים - עיוור, עולה, רוחבי, יורד, סיגמואידלי ורקטום
- הופך את החומר הצואתי מנוזל למוצק ע"י ספיגה של הנוזלים בחזרה לגוף ולבסוף, מפריש את השאריות שמערכת העיכול מייצרת
- במקטע העולה והרוחבי מתרחשת ספיגת המים, במקטע היורד והסיגמואידלי נשמרת הצואה לפני הפרשתה, וברקטום נמצאת הצואה ברגע האחרון לפני שהיא מופרשת מהגוף

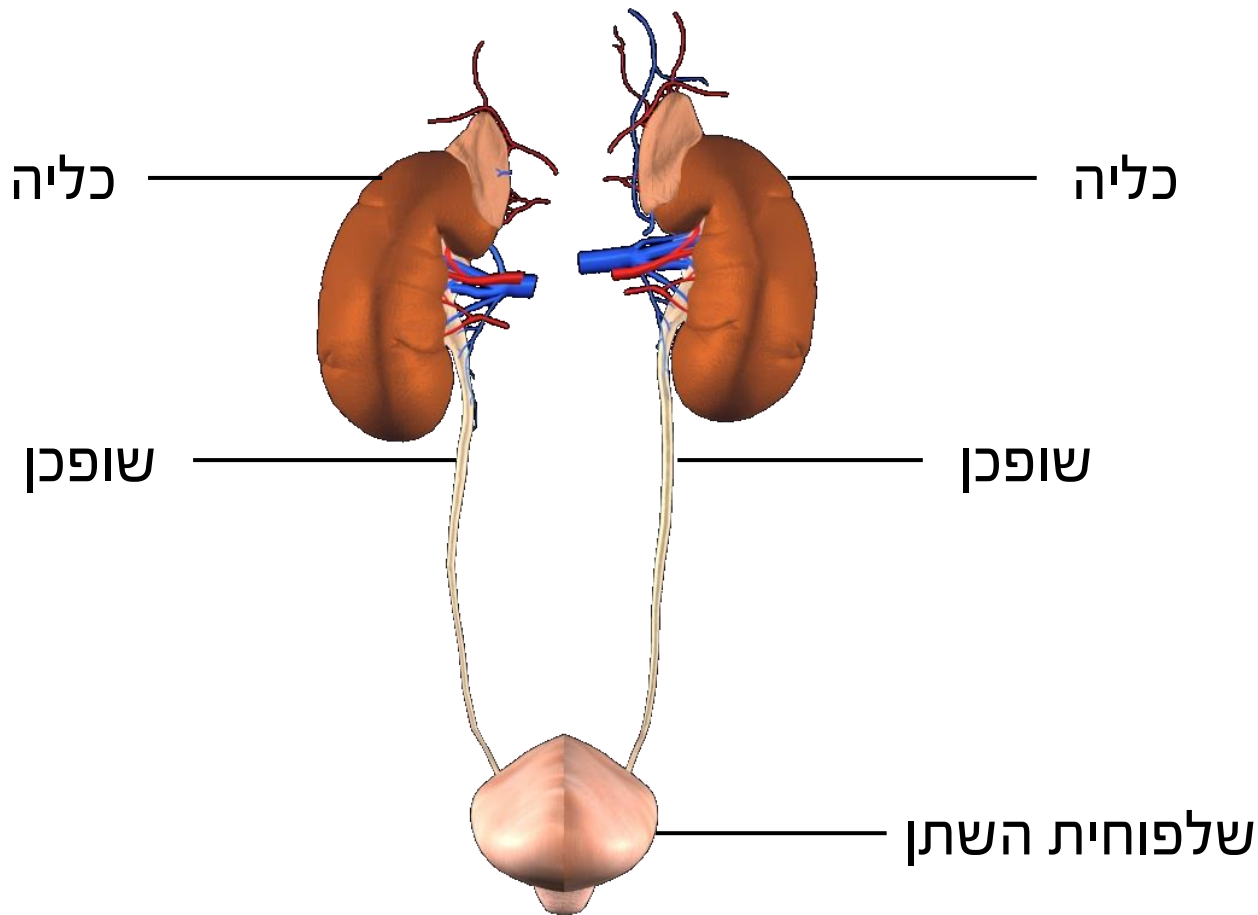

- חלק במערכת העיכול ללא תפקיד ברור
- יוצא מהמעי העיוור שהוא החלק הראשון של המעי הגס (בחיבור בין המעי הדק למעי הגס)
- חיידקים מהמעי הגס עלולים לחדור אליו ולגרום לדלקת
- הסכנה העיקרית בדלקת של התוספתן (אפנדציטיס) הינו פיצוץ ועקב כך זיהום כללי של הבטן

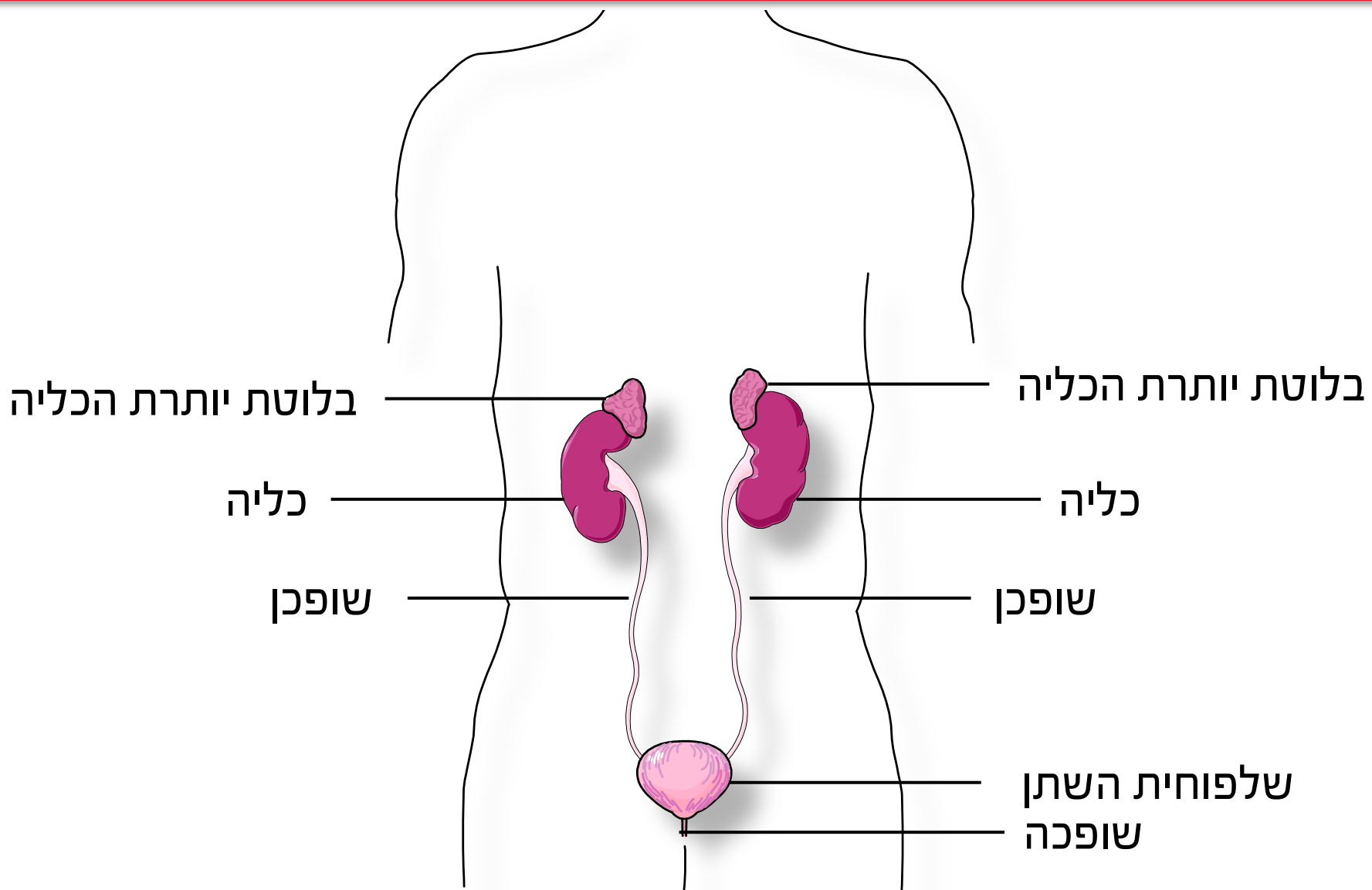
איברי מערכת השתן

זה עניין של חיים

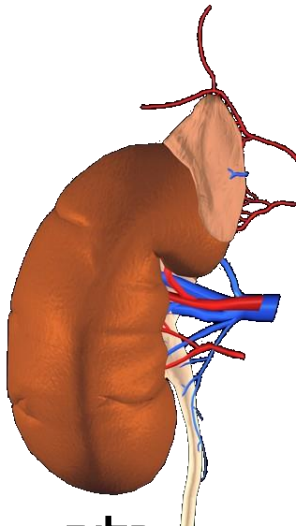

מבנה מערכת השתן

זה עניין של חיים

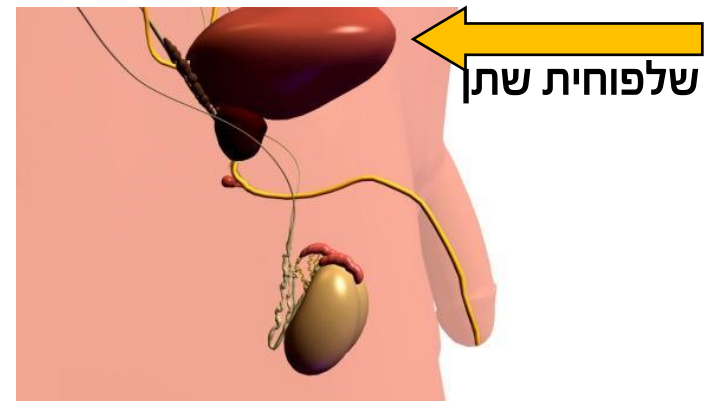
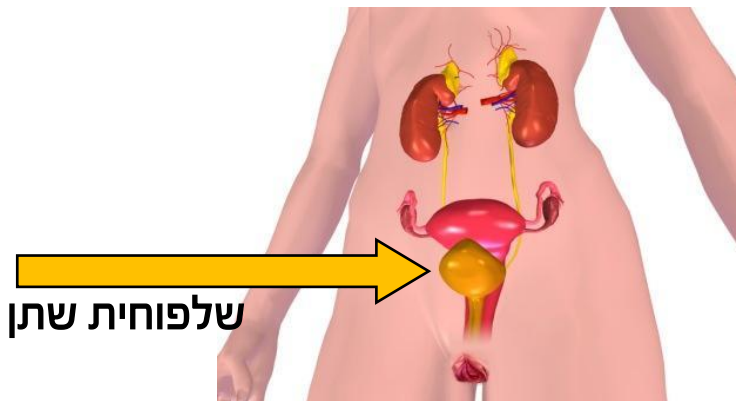
- האיבר המרכזי של מערכת השתן
- ממוקמות מאחורי קרום הצפק בצד האחורי של חלל הבטן העליונה, משני צידי עמוד השדרה, מאחורי המעי ומתחת לסרעפת
- תפקידן לסנן את הדם, להפריש רעלים ונוזלים, לווסת את לחץ הדם ואת חומציות הדם, לווסת את המלחים והאלקטרוליטים בגוף
- יחידות התפקוד הבסיסיות מהן מורכבות הינם הנפרונים

כליה

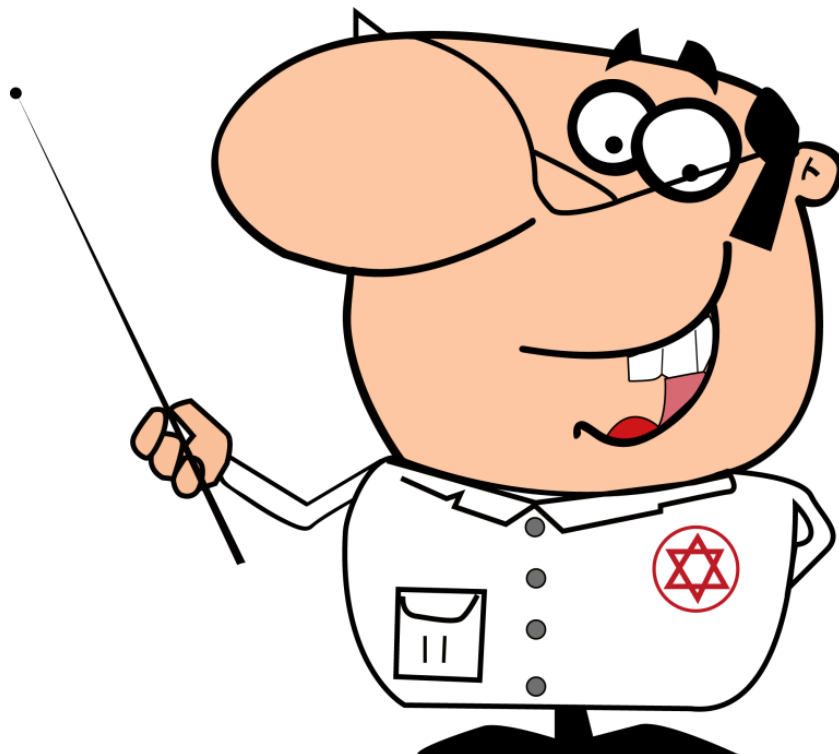
שלפוחית השתן Bladder

- איבר שרירי דמוי שק הממוקם בקדמת אגן הירכיים
- מאחסן את השתן בטרם יציאתו מן הגוף
- ישנם הבדלים בין גברים לנשים בצורה, בגודל ובמיקום של שלפוחית השתן והשופכה בגלל מיקום וגודל איברי המין

שאלות?

זה עניין של חיים